

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2010-2011

---

27 JANVIER 2011

Proposition de loi modifiant le Code des impôts sur les revenus 1992 en vue d'octroyer un avantage fiscal aux étudiants et aux parents d'étudiants

(Déposée par M. Bart Tommelein)

DÉVELOPPEMENTS

En signant la Déclaration de la Sorbonne le 25 mai 1998, l'Allemagne, la France, l'Italie et la Grande-Bretagne ont lancé un appel urgent pour développer un système d'enseignement supérieur susceptible d'offrir les meilleures chances pour l'avenir. Cette déclaration part en effet du principe que le développement et les progrès de la construction européenne ne peuvent pas être axés exclusivement sur les thèmes économiques, financiers et fiscaux. Les atouts européens sur les plans intellectuel, culturel et social ne peuvent en aucune manière être négligés et c'est notamment la raison pour laquelle il importe que l'enseignement et la formation fassent l'objet d'une attention continue.

Cette déclaration, qui a été signée par quatre pays et dont les objectifs ont, un an plus tard, été repris de manière plus exhaustive par vingt-neuf pays (dont la Belgique) dans la déclaration de Bologne, demande dès lors que l'attention nécessaire soit accordée à l'avenir de l'enseignement supérieur et aux évolutions qui sont, en l'occurrence, inéluctables. Afin de pouvoir faire face, dans un environnement mondialisé, à une évolution toujours plus rapide des conditions de travail et à une diversification de plus en plus forte des activités au cours d'une carrière, il sera de plus en plus nécessaire de continuer à se former toute sa vie durant. C'est là une donnée dont l'enseignement supérieur doit donc dûment tenir compte.

Il convient par conséquent de fournir les efforts nécessaires afin d'élaborer, tout en respectant par ailleurs la diversité du paysage éducatif, un cadre propre notamment à promouvoir l'échange d'étudiants

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2010-2011

---

27 JANUARI 2011

Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 met het oog op het toekennen van een fiscale tegemoetkoming aan studenten en aan ouders van studenten

(Ingediend door de heer Bart Tommelein)

TOELICHTING

Met de ondertekening van de Sorbonneverklaring op 25 mei 1998 lanceerden Duitsland, Frankrijk, Italië en Groot-Brittannië een dringende oproep om het hoger onderwijs te wapenen voor de toekomst. Deze verklaring vertrekt immers vanuit de vaststelling dat de ontwikkeling en de verdere uitbouw van de Europese Unie zich niet uitsluitend mag toespitsen op economische, financiële en fiscale thema's. De Europese troeven op intellectueel, cultureel en sociaal vlak mogen geenszins verwaarloosd worden en daarom is het onder meer van belang niet-aflatende aandacht te besteden aan onderwijs en vorming.

Deze door vier landen ondertekende verklaring, waarvan de objectieven een jaar later op een meer exhaustieve wijze door negentwintig landen (waaronder België) in de Bologna-verklaring werden overgenomen, vraagt derhalve de nodige aandacht voor de toekomst van het hoger onderwijs en de evoluties die hier onvermijdelijk zijn. Om in een mondiale samenleving blijvend het hoofd te kunnen bieden aan de zich steeds sneller wijzigende arbeidsomstandigheden en een alsmaar meer gediversifieerd carrièreverloop zal het levenslang leren in toenemende mate een noodzaak worden. Het hoger onderwijs dient hier dan ook terdege rekening mee te houden.

Bijgevolg is het aangewezen om de nodige inspanningen te leveren om, evenwel met respect voor de verscheidenheid in het onderwijslandschap, toch een kader uit te werken waarbij onder andere het bevoor-

et de personnel académique, ce qui suppose avant tout une grande mobilité et une étroite collaboration.

Ce n'est pas parce qu'il est de petite taille que notre pays doit être le dernier de la classe. Il peut en effet faire valoir son système éducatif non seulement très diversifié, de haute qualité et ouvert à tous, mais également se targuer de mener une politique aux accents très sociaux en matière d'enseignement.

La Belgique ne peut pas non plus se permettre de rester inactive en attendant que soit menée en ce domaine une politique s'inscrivant davantage dans un cadre européen. Les communautés, qui sont responsables en matière d'enseignement, peuvent, si nécessaire, prendre les mesures qui s'imposent afin d'offrir aux étudiants la possibilité de se former dans des conditions encore meilleures.

Au niveau fédéral, il est possible de stimuler l'accès à l'enseignement supérieur, dans l'esprit des déclarations de Bologne et de la Sorbonne, en s'attaquant, en partie fiscalement, au problème de la mobilité pour le(s) parent(s)/l'étudiant contribuable(s). Le principe est d'encourager la résidence en chambre d'étudiant ou en home pour étudiants afin de réduire au maximum la distance entre le lieu de résidence et l'établissement d'enseignement, ce qui aura des répercussions positives non seulement sur l'emploi du temps de l'étudiant mais également sur la circulation et l'environnement.

Les personnes pour lesquelles, pour certaines raisons, la chambre d'étudiant n'est toutefois pas une solution, peuvent néanmoins bénéficier d'une déduction des frais de transport, ce qui, sans aucun doute, stimulera encore davantage l'utilisation des transports en commun. Étant donné que les hautes écoles et les universités n'ouvrent ni ne ferment pas toutes leurs portes au même moment, nous avons prévu d'étaler cette possibilité de déduction sur une période de deux cents jours maximum.

Ce genre de mesures n'empiète en rien sur les dispositions prises par les communautés en matière de bourses d'étude. Il s'agit néanmoins d'une aide bienvenue pour les étudiants, qu'ils entrent en ligne de compte ou non pour l'obtention d'une bourse.

*
* *

deren van de uitwisselbaarheid van studenten en academisch personeel wordt aangemoedigd en ondersteund. Mobiliteit en een nauwe samenwerking staan centraal.

Ons land hoeft hierbij omwille van zijn beperkte omvang niet bij voorbaat het zwakkere broertje te zijn. Het kan immers niet enkel zijn uiterst verscheiden, kwalitatief hoogstaand en democratisch toegankelijk onderwijslandschap als troef uitspelen maar kan daarenboven bogen op een zeer sociaal georiënteerd onderwijsbeleid.

België kan zich ook niet permitteren om, in afwachting van een meer Europese aanpak, bij de pakken te blijven zitten. De voor onderwijs verantwoordelijke gemeenschappen kunnen waar nodig maatregelen nemen om hun onderwijs in nog optimaler omstandigheden aan te bieden.

Op federaal niveau kan, in de geest van de Sorbonne- en Bolognaverklaringen, het volgen van hoger onderwijs gestimuleerd worden door het mobiliteitsprobleem voor de belastingplichtige ouder(s)/student ten dele fiscaal op te vangen. Het uitgangspunt is dat het verblijf op een kot of een studentenhome wordt gestimuleerd teneinde de afstand tussen de verblijfplaats en de onderwijsinstelling zo klein mogelijk te houden met niet enkel positieve gevolgen voor de tijdsindeling van de student maar ook voor het verkeer en het leefmilieu.

Diegenen voor wie, door omstandigheden, op kot gaan toch geen optie is, kunnen niettemin beperkt genieten van een aftrek van de vervoerskosten. Het nemen van het openbaar vervoer wordt hierbij uiteraard extra gestimuleerd. Vermits hogescholen en universiteiten niet allen op hetzelfde tijdstip beginnen en eindigen, werd hierbij een ruime tijdsperiode uitgetrokken van ten hoogste tweehonderd dagen.

Een dergelijke maatregel komt geenszins in het vaarwater van de door de gemeenschappen uitgewerkte voorzieningen inzake studietoelagen. Niettemin is dit voor studenten een welgekomen ondersteuning, ongeacht of men al dan niet in aanmerking komt voor een studiebeurs.

Bart TOMMELEIN.

*
* *

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 104 du Code des impôts sur les revenus 1992, modifier en dernier lieu par la loi du 25 avril 2007, est complété comme suit :

« 10° les charges locatives de chambres d'étudiants d'enfants qui poursuivent des études supérieures et qui sont à charge du contribuable;

11° les charges locatives de la chambre d'étudiant du contribuable qui poursuit des études supérieures;

12° un montant de 0,15 euro par kilomètre séparant le domicile du contribuable et de ses enfants à charge qui habitent chez lui et l'endroit où ces enfants suivent un enseignement supérieur;

13° un montant de 0,15 euro par kilomètre séparant le domicile des parents du contribuable, chez lesquels celui-ci habite, et l'endroit où il suit un enseignement supérieur. »

Art. 3

Un article 116*bis*, libellé comme suit, est inséré dans le même Code :

« Art. 116*bis*. Les dépenses visées à l'article 104, 10°, sont déductibles aux conditions suivantes :

1° les pièces justificatives suivantes sont jointes à la déclaration d'impôt :

a) la preuve que les enfants à charge pour lesquels est demandée la déduction des charges locatives de chambres d'étudiants suivent effectivement un enseignement supérieur;

b) une copie du bail des chambres d'étudiants pour lesquelles la déduction est demandée;

2° la déduction des charges locatives est limitée à un montant de 1 500 euros par enfant à charge qui poursuit des études. »

WETSVORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 104 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, laatst gewijzigd bij de wet van 25 april 2007, wordt aangevuld als volgt :

« 10° de huurlasten van studentenkamers van studerende kinderen die hoger onderwijs genieten en die ten laste zijn van de belastingplichtige;

11° de huurlasten van de studentenkamer van de studerende belastingplichtige die hoger onderwijs geniet;

12° een bedrag van 0,15 euro per kilometer tussen de woonplaats van de belastingplichtige en zijn inwonende kinderen ten laste, en de plaats waar deze kinderen hoger onderwijs genieten;

13° een bedrag van 0,15 euro per kilometer tussen de woonplaats van de ouders van de belastingplichtige, waar hij bij inwoont, en de plaats waar hij hoger onderwijs geniet. »

Art. 3

In hetzelfde wetboek wordt een artikel 116*bis* ingevoegd, luidende :

« Art. 116*bis*. De in artikel 104, 10°, vermelde uitgaven zijn aftrekbaar onder volgende voorwaarden :

1° bij de belastingaangifte worden de volgende verantwoordingsstukken gevoegd :

a) het bewijs dat de kinderen ten laste waarvoor de aftrek van huurlasten van studentenkamers wordt gevraagd, daadwerkelijk hoger onderwijs genieten;

b) een afschrift van het huurcontract van de studentenkamers waarvoor de aftrek wordt gevraagd;

2° de aftrek van de huurlasten is beperkt tot een bedrag van 1 500 euro per jaar per studerend kind ten laste. »

Art. 4

Un article 116ter, libellé comme suit, est inséré dans le même Code :

« Art. 116ter. — Les dépenses visées à l'article 104, 11°, sont déductibles aux conditions suivantes :

1° le contribuable joint à sa déclaration d'impôt les pièces justificatives suivantes :

— la preuve qu'il suit effectivement un enseignement supérieur;

— une copie du bail de la chambre d'étudiant pour laquelle la déduction est demandée;

2° la déduction des charges locatives est limitée à un montant de 1 500 euros par an. »

Art. 5

Un article 116quater, libellé comme suit, est inséré dans le même Code :

« Art. 116quater. — Les montants visés à l'article 104, 12°, sont déductibles aux conditions suivantes :

1° le contribuable joint à sa déclaration d'impôt la preuve que les enfants à charge pour lesquels la déduction de 0,15 euro par kilomètre est demandée suivent effectivement un enseignement supérieur;

2° la déduction de 0,15 euro par kilomètre peut être appliquée pour deux cents jours au plus et est limitée à un montant de 1 500 euros par enfant à charge poursuivant ses études. Si la preuve de l'utilisation des transports en commun est fournie, le montant déductible est majoré d'un montant de 75 euros, si la distance à parcourir pour un aller simple est égale ou supérieure à 75 kilomètres, sans être supérieure à 100 kilomètres, d'un montant de 125 euros si cette distance excède 100 kilomètres, sans être supérieure à 125 kilomètres, et d'un montant de 175 euros si cette distance excède 125 kilomètres. ».

Art. 6

Dans le même Code, il est inséré un article 116quinquies, libellé comme suit :

« Art. 116quinquies. Le montant mentionné à l'article 104, 13°, est déductible aux conditions suivantes :

1° le contribuable joint à sa déclaration d'impôt la preuve qu'il suit effectivement un enseignement supérieur;

Art. 4

In hetzelfde wetboek wordt een artikel 116ter ingevoegd, luidende als volgt :

« Art. 116ter. — De in artikel 104, 11°, vermelde uitgaven zijn aftrekbaar onder volgende voorwaarden :

1° bij zijn belastingaangifte voegt de belastingplichtige volgende verantwoordingsstukken :

a) het bewijs dat hij daadwerkelijk hoger onderwijs geniet;

b) een afschrift van het huurcontract van de studentenkamer waarvoor de aftrek wordt gevraagd;

2° de aftrek van de huurlasten is beperkt tot een bedrag van 1 500 euro per jaar. »

Art. 5

In hetzelfde wetboek wordt een artikel 116quater ingevoegd, luidende :

« Art. 116quater. — De in artikel 104, 12°, vermelde bedragen zijn aftrekbaar onder de volgende voorwaarden :

1° bij de belastingaangifte wordt het bewijs gevoegd dat de kinderen ten laste waarvoor de aftrek van 0,15 euro per kilometer wordt gevraagd, daadwerkelijk hoger onderwijs genieten;

2° de aftrek van 0,15 euro per kilometer kan worden toegepast voor ten hoogste tweehonderd dagen en is beperkt tot een bedrag van 1 500 euro per studerend kind ten laste. Indien het bewijs wordt geleverd dat gebruik wordt gemaakt van het openbaar vervoer wordt het aftrekbare bedrag verhoogd met een bedrag van 75 euro indien de af te leggen afstand enkele reis 75 kilometer of meer bedraagt maar niet meer dan 100 kilometer, met een bedrag van 125 euro indien deze afstand meer dan 100 kilometer bedraagt maar niet meer dan 125 kilometer. en met een bedrag van 175 euro indien deze afstand meer dan 125 kilometer bedraagt. ».

Art. 6

In hetzelfde wetboek wordt een artikel 116quinquies ingevoegd, luidende :

« Art. 116quinquies. Het in artikel 104, 13°, vermelde bedrag is aftrekbaar onder volgende voorwaarden :

1° bij zijn belastingaangifte voegt de belastingplichtige het bewijs dat hij daadwerkelijk hoger onderwijs geniet;

2° la déduction de 0,15 euro par kilomètre peut être appliquée pour deux cents jours au plus et est plafonnée à un montant de 1 500 euros. Si la preuve de l'utilisation des transports en commun est fournie, le montant déductible est majoré d'un montant de 75 euros, si la distance à parcourir pour un aller simple est égale ou supérieure à 75 kilomètres, sans être supérieure à 100 kilomètres, d'un montant de 125 euros si cette distance excède 100 kilomètres, sans être supérieure à 125 kilomètres, et d'un montant de 175 euros si cette distance excède 125 kilomètres. »

4 janvier 2011.

2° de aftrek van 0,15 euro per kilometer kan worden toegepast voor ten hoogste tweehonderd dagen en is beperkt tot een bedrag van 1 500 euro. Indien het bewijs wordt geleverd dat gebruik wordt gemaakt van het openbaar vervoer wordt het aftrekbare bedrag verhoogd met een bedrag van 75 euro indien de af te leggen afstand enkele reis 75 kilometer of meer bedraagt maar niet meer dan 100 kilometer, met een bedrag van 125 euro indien deze afstand meer dan 100 kilometer bedraagt maar niet meer dan 125 kilometer en met een bedrag van 175 euro indien deze afstand meer dan 125 kilometer bedraagt. »

4 januari 2011.

Bart TOMMELEIN.